

[Aksel Larsen.]

vokse samme vej som kohalerne, det tror vel ingen på. Ja men hvilken sikkerhed har man for, at en regering — denne eller en anden regering — ikke vil falde for fristelsen til at regulere procentatsen opad og vel at mærke uden den nødvendige sociale afbalancering ved hjælp af de direkte skatter? Den slags må i hvert fald mane til forsigtighed, og her er det nødvendigt under forhandlingerne at høre noget nærmere fra regeringen.

Regeringens forslag til omsætningsskat pålægger alle varer med undtagelse af frugt, grønsager, mælk, fløde, æg, smør og rugbrød en skat på 5 pct. af varenes pris fra detailhandler til forbruger. Forslaget friholder dog også brændsel, husleje, tjenesteydelser, apotekervarer, visse bygningsartikler samt produkter og maskiner, der omsættes i landbruget. Dets gennemgående idé er, at der kun svares afgift af den enkelte vare én gang, nemlig ved dens afsætning til forbrugeren. Afgiften skal ikke eller behøver i hvert fald ikke at skrives på regningen, men kan indkalkuleres i salgsprisen og skal udredes på grundlag af detailistens regnskaber, sammenholdt med opgørelser til skattevæsenet fra producent eller engrosled. De handlende skal kunne dokumentere deres omsætning gennem indkøbsbilag. De nævnte fritagelser for fødevarernes vedkommende er dikteret af et ønske om at fritage gartneri og landbrug for afgiftsopkrævning, idet det hævdes, at for disse erhverv vil den være meget vanskelig at kontrollere.

Til trods for undtagelserne — der i øvrigt gør omsen vanskeligere at administrere og, så vidt jeg ved, ikke findes i den svenske lov, der må antages at være regeringens forbillede — er det indlysende, at en sådan skat vil ramme langt hårdere på folk med små indtægter end på velhavere. Det erkender regeringen også, og den er derfor beredt til at yde visse godtgørelser. Man regner groft med, at afgiften for indkomster op til 30 000 kr. vil svare til ca. 2,4 pct. af den skattepligtige indkomst. Ud fra dette bestik har man så foreslået regulering nedad af den direkte skattebyrde for forsørgere. Regeringen regner med, at en forsøger med en skattepligtig indkomst på 8 000 kr. får en udgiftsbyrde ved omsen på 192 kr.

årlig, men herimod en nedsættelse af den direkte statsskat på 213 kr., altså en samlet lettelse på 21 kr. For en indtægt på 16 000 kr. regnes der med henholdsvis 384 og 453 kr., altså et samlet skattnedslag på 69 kr. En forsøger med en skattepligtig indkomst på 25 000 kr. skulle imidlertid efter beregningerne få en omsydelse på 600 kr. og en statsskattelettelse på 1 400 kr., facit en samlet skattelettelse på 800 kr. — alt sammen ganske vist forudsat at prisen på de varer, man skal købe, ikke sammen med omsen stiger mere end de stipulerede 5 pct. Hertil kommer så det forhøjede børnetilskud, der giver 50 kr. mere årlig til det første barn, 150 kr. mere årlig til 2 børn o. s. v.

Det fremgår i hvert fald af disse tal, at hvis der bliver tale om samlede lettelser, er disse absolut størst for de højere mellemindtægter og mindst for de små indtægter, idet der dog skal være tale om, at skattepligtige indtægter over 50 000 kr. ikke får nogen lettelse, men en samlet forhøjelse af deres skattetilsvær. Linjen i beskatningsændringerne fra 8 000 kr.s til 30 000 kr.s indkomst forekommer os ikke socialt betonet, men det modsatte, og dette gør det på forhånd nødvendigt at se nærmere på de af regeringen foreslåede skalaer i udskrivningslovforslaget.

Hertil kommer imidlertid det forhold, at direkte skattelettelser ikke hjælper de forbrugere, der har en så lav indkomst, at de enten slet ikke eller i meget ringe grad skal svare statsskat. De hjælpes ikke alle sammen, selv om regeringen vil komme med forslag om en forhøjelse af folkepension og invalidepension — vi vil for resten gerne se dette forslag, som bør kunne behandles jævnsides med de forslag til skattelove, som det skal afbalancere. Jeg må formode, at regeringen også husker enkepensionisterne. Men hvad så med de studerende og med selvpensionister og sparere med små indtægter? Har regeringen tænkt på compensation for disse folk?

Regeringen hævder, så vidt jeg forstår, at hvis udskrivningslovforslaget og omsen gennemføres omtrent som foreslået, altså med 450 mill. kr.s lettelser og 900 mill. kr.s forhøjelser, vil pristallet ikke stige. Det kan synes mærkeligt, selv om det er klart, at der er adskillige ompenge, der vil komme ind ved salg af varer, som ikke